

EL VILANOVÍ

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

PREUS

Un mes. 75 cèntims.
Número solt. 25 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son responsables els seus autors.

No es retornen els originals.

L'OBRA DELS "ESBARJOS,"

Un centre popular cultural, de tanta importància com els ESBARJOS de Vilanova i Geltrú, no podia quedar orfe de vida religiosa, que és cultura la més alta, per ésser la que més ens atansa a la divinitat. I el culte religiós públic demana una Casa, més o menys perfecta, sense màcula de profanitat, consagrada a Déu.

Volguèrem, doncs, al bell mig dels ESBARJOS, una capelleta, oberta als quatre vents—que ja teníem dibuixada per l'aimador dels ESBARJOS, arquitecte D. Josep Font i Gumà,—capella on venerar-hi una imatge de pedra de la Mare de Déu de Montserrat. I, llavors, hauríem tancat les *Tar-des festives* dels ESBARJOS amb la clau d'or de una Salve montserratina, cantada per la joventut vilanovina, tot fent rodones—garlandes de cors—a la beneïda imatge.

Mes, la Verge de Montserrat, bo i dolent-se de la migrada ofrena, se diria: «No'm dona Vilanova i Geltrú lo que'm pertoca als ESBARJOS? ¿No tinc, doncs, a Vilanova incontables cors que m'estimen? ¿I l'amor no se'n diu generositat? I,

IMATGE DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT

Projecte de l'arquitecte D. Josep Font i Gumà, feta per l'escultor D. Josep Maria Camps i Arnau, i ricament decorada pels Successors de D. Antoni Oliva.
Es venera a la Capella dels ESBARJOS.

per lo que atany als que no m'estimen tant, ¿no sabré moure els seus cors a l'almoïna de la meua Capella, fent-los la preuada gràcia d'estimar-me més en avant?»

I, llavors, tot esmenant maternalment la nostra errada, començà per desvetllar la pietat vilanovina, i veus-aquí per que la Regina i Mare de la catalana terra gaudeix avui als ESBARJOS d'una escaienta Capella romànica, a faisó de les que veiem a nostres muntanyes, mes, si pobres moltes d'aquelles, com els seus freds, rica la nostra, com l'escalf del sol meridional.

Mes, tot i essent-ne ja la Capella vistosa ponce-lla ¡quant li falta per a esser-ne flor oberta, que irradie olors, com d'incens!

I que Vilanova s'ha mostrat galana per la Capella, bé ho canten els seus fonaments i parets i absis; el paviment i coberta i campanaret; el seu altar de marbre, posat tot ell a la mida del absis; la vidriera de colors i les pintures del sostre i parets; el contemplador i claus artístics de la porta; la cortina, de dibuix delicadíssim,

que broden bell estol de senyoretetes vilanovines; l'escolanet, a qui busquen per amic els infants i recullen les almoines dels devots; les escales de cirerer i olivera, obra granítica, que duri mil anys, i permeti besar la Santa Imatge, tot fent a la Verge l'ofrena dels cors; el sitial de l'Imatge, trasllat de la cadira del Rei Don Martí—peanya és aquesta de la custòdia, a la processó del *Corpus* de la Seu de Barcelona—i l'Imatge, d'escaienta semblança a la mateixa de Montserrat, de vestuari policromat, i, en centímetres, igual a la de la santa muntanya, segons mida que ens enviaren aquells amables monjos montserratins.

Però, la completa decoració de la Capella demana segueixi avant, i fassa bona via, aquesta galania. Falten, doncs, el crucifix, la creu, l'encenser, l'harmònim, dues baranes decoratives, dos bancs espatllers de cedre, el candelabro per als ciris de prometença, i dos salomons, cada un d'ells amb sis nitres, estrelles de llum elèctri-

ca, de la posta de sol, de l'absis aquell, pintat per En Alexandre de Cabanyes, i que vestiran de llum zenital l'imatge, objectes en bona part litúrgics, puntetes d'art, de ferro forjat, moda que dura sempre i que no passa mai.

I al rosari aquest d'objectes culturals hi escauran unes glòries d'encesos colors: les casulles i demés ornaments sacerdotals per a celebrar a la Capella la Santa Misa, a major glòria de Déu, llaor de la Mare de Déu de Montserrat, acció de gràcies pels beneficis rebuts, pregària, la més alta, per a mereixer-ne de nous, i en sufragi de les ànimes dels nostres difunts.

I àdhuc que, per ésser la Capella dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, amantíssima Mare nostra, la voldríem tota ella de pedreria fina, mes, devallant d'aquest delitós somni a la cruesa de la realitat, ens contentarem—Vilanova, la mariana Vilanova, per menys no hi passaria—en fer-ne una joia de l'art religiós vilanoví, i disposar-la per al culte públic, que devem i

espera nostra Santíssima Mare, a la Capella dels ESBARJOS.

¿I si tot just per als ESBARJOS punteja el dia d'aquesta devoció, i la Capella ne resta perfumada per himnes d'accions de gràcies, per senyalats beneficis rebuts de la Mare de Déu de Montserrat, qué serà quan la devoció s'estenga, i creixi en resplendors, com sol a l'enfilarse cel amunt fins arribar al bell migdia?

I, per això, coneixedors de la pietat vilanovina envers la divina Mare, *i obligats piadosament a fer-ne per la Capella una plega apart de la dels Esbarjos*, ens sentim convidats a pregar als devots de la Mare de Déu de Montserrat, una gràcia de caritat.

La Junta dels ESBARJOS: *Jacinte Pugès, Arxiprest*, President honorari. — *Eliseu Oliver*, President efectiu. — *Joan Llurba*, Tresorer. — *Zacaries Casas, Pvre.*, Conseller. — *Joan Fontanals, Pvre.*, Secretari.

Sobre els "Amics de la Música"

Solució de la crisi

Malgrat ésser greus i profundament arrelades les causes que a nostre humil entendre han motivat l'estat actual dels «Amics de la Música», creiem que a Vilanova hi ha encara prou seny, dignitat i recursos per a sostenir en el nivell que cal una institució artística de tant mèrit, de tant bon gust i de tanta eficacitat educativa com són els «Amics de la Música».

Sens perjudici de que un altre dia senyalem des de les columnes de EL VILANOVI nous camins pels quins tal vegada, s'arrimaria a trobar un remei de garantia, avui pretenim senyalar el mitjà més fàcil i que més està a nostra mà.

De moment, la qüestió de que tractem exigeix una solució econòmica que siga permanent. Doncs bé, en primer terme, fóra precis, que l'Ajuntament, qui sempre deu vetllar per la prosperitat de les entitats culturals de la vila, designés una subvenció proporcionada amb la que garantitzés la vida dels «Amics», al menys pel cas de que

les entrades de la concurrència i els donatius particulars, no sumessin el capital que a discreció de la Junta Directiva, sempre sincera i dignament administradora, acredités la falta de recursos. Volem dir que al menys la subvenció de l'Ajuntament deuria ésser *condicionada*, és a dir, que deuria entregar-se sempre que es *necessités* per a la vida dels «Amics». ¿No fóra ben justa aital subvenció tractant-se d'una Corporació Municipal que reb 25 entrades per a cada concert i que ella pot distribuir a la mida del seu gust? ¿No veiem que se subvencionen quantitats no insignificants pel Carnaval i altres ocasions per l'istil? ¿És que és de més potència educativa i cultural l'entrada d'en Carnestoltes que els concerts tan afiligranats i justos del «Amics de la Música»?

En segon lloc, la Junta deuria fer tots els possibles per a augmentar considerablement el nombre dels abonats pels qui en totes les entitats que es sostenen econòmicament amb les entrades, es dona poderosa i plena garantia de la concurrència i de l'èxit econòmic de l'acte. És clar que hi han varies persones que no volen lligar-se,

com diuen elles, ni contraure compromisos; però aquestes, si se'ls fes veure lo que signifiquen per a Vilanova els «Amics», indubtablement que moltes d'elles no hi trobarien reparos. Parlem sempre de les persones que tenen ja actualment alguna noció de la bona música i de consegüent la senten i l'estimen en lo que val.

A l'escriure aquestes ratlles no sabem pas fixament quines són les famílies abonades als concerts dels «Amics de la Música», però si n'hi han algunes a quines Déu ha donat una posició econòmica falaguera que no hagin prestat encara sa cooperació a l'obra de que ens ocupem, dirigint-nos a elles els diem que tinguin ben en compte la tasca que pel bé de la vila realitzen els «Amics», que no els escatimin les pessetes i la simpatia i que es posin al nivell d'aquelles altres famílies vilanovines que per soh prestigiós nom i alta educació figuren en tot lo que és *verdadera cultura*.

I al parlar aixís, i segant en son mateix fonament les causes de la crisi la solució de la qual busquem amb dalé, precisa insistir en lo que indicàvem suara, en l'absoluta necessitat de combatre la

falsa cultura i els *passatemps perjudicials* en els cines i altres espectacles per l'estil. És un fet palesament provat i confirmat per l'autoritat pública de moltes nacions que pràcticament els cines no fan altra cosa que desenrotllar els instints baixos i les inclinacions més perverses, que substitueixen no solament la moral sinó també el sentit de l'estètica i de la bellesa, és a dir, que com a resultat donen tot lo contrari de lo que dona la bona cultura.

I si ho mirem sots el punt de vista de societat quins actes més indicats que els concerts mensuals dels «Amics» per veure-s'hi i canviar impressions les famílies vilanovines de bon gust, de fina educació i de sentiments nobles?

És precís que ens imposem a nosaltres mateixos, que subjectem a la llum del sentiment recte les exigències petites i passionals, que amb fermesa esmercem les energies per a que es mantinga com cal la institució dels «Amics de la Música» i continuï íntegra a tot arreu el bon nom de nostra vila.

Per avui no podem allargar-nos més, i confiant poder insistir més un altre jorn i completar la solució de la crisi, donem un crit a tots els vilanovins, exhortant-los a que corresponguin als «Amics» i no es tirin ignominiosament a sobre la nota de falta de generositat i de cultura que importaria la dissolució dels «Amics de la Música».

N. C.

Catalunya està de dol

De la mort de M. Miquel Costa i Llobera

Mentres predicava en les festes de Santa Teresa a l'església de les Carmelites, de Palma de Mallorca, durant la celebració d'una Missa solemne de Quaranta Hores, morí repentinament l'il·lustre poeta Mossèn Miquel Costa i Llobera, Canonge d'aquella Seu. (E. P. D.).

En mig d'un silenci corprendor i l'alé sospesa per la multitud que escoltava la docta paraula del savi orador, digué aquest l'exordi de sa peroració pòstuma; pels prestigis de predicador fèrvid i eloqüent tenia reduïda l'atenció d'una multitud grandiosa, quan en pronunciar aquestes textuales paraules:

«...sentint-se Santa Teresa fonament commoguda davant una devota imatge de Crist, lligat a la columna, es desmaià i caigué a sos peus...» caigué aplomat, ferit de mort, el savi predicador.

Ja pot suposar-se l'ensurt de la concurrència, l'espalmament dels devots oients, mes quan s'en donaren ben bé compte, pujaren a la trona desseguit el capellà del convent, i alguns senyors, portant-lo tot seguit a la sagristia on l'hi administrà, aquell capellà, l'extremunció, i donada l'absolució trespassà d'aquesta vida a l'eternitat.

La trista nova corregué per tota la ciutat, i totes les illes, i els planys de condol esdevingueren generals participant-ne tothom, des de les autoritats fins els més humils, car de tothom era justament estimat, i ja no cal ressenyar els luctuosos actes del seu enterrament i funerals, poguent-se suposar l'extraordinària magnitud de la manifestació de condol de tots els mallorquins sense distinció.

Ha baixat, doncs, a la fossa el més insigne literat de la Catalunya actual; en l'extraordinària inspiració del poeta de Pollensa ha tingut la poesia el moment més sublim i arrebatador; la culminació dels seus cants quedà definida pel vol excels de ses idees determinades per la ressonància lírica del verb de la nostra terra. En la lira d'aquest poeta es fongueren totes les elegàncies literàries posades al servei dels més enlairats ideals i dels més purs ensomnis.

Amb la mort de Mossèn Costa i Llobera perd la literatura un de sos millors, més forts i més indiscutibles prestigis; perd Mallorca un de sos fills més il·lustres, i Catalunya plora a son insigne poeta i al capellà exemplar, en quina noble persona congeniaven de manera admirable i seductora l'austeritat de la vida i l'aristocràcia més pulcre de son esperit.

Era fill de Pollensa, d'una distingida i acabalada família (1854); estudià les primeres lletres a Mallorca i després el batxillerat i la carrera de lleis a Barcelona, i després a Madrid, quan la vocació religiosa el feu determinar a deixar aquests estudis i seguir la del sacerdoti, que cursà amb gran brillantor al Col·legi Espanyol, de Roma, essent nomenat Canonge de la Catedral

de Palma, l'any 1909, pel Sant Pare Pius X.

L'any 1874 va concòrrer per primera vegada als Jocs Florals de Barcelona, guanyant l'accèssit a la Viola (que fou guanyada per Mossèn Jacinto Verdaguer) amb la seva poesia «La primera llàgrima». L'any següent va concòrrer en aquell Certamen amb la seva formosa i més popular poesia «El pi de Formentor».

Als Jocs Florals de Barcelona (1900) va obtenir la Violeta, i la Flor Natural i l'Englantina (1902), obtinguts els tres premis, en aquell any fou proclamat mestre en Gai Saber. Era soci corresponent de la Reial Acadèmia Espanyola de la Llengua, des de 1902; de la Reial Acadèmia de la Història; de la de Bones Lletres, de Barcelona; de l'Arqueològica Tarraconense, i d'altres corporacions científiques.

Entre les seves obres citarem: «Poesies», (Palma 1885); «De l'aire de la terra», (Palma 1897), que conté les llegendes mallorquines «La guerrera del captiu», «La maina i castell del Rei»; «Líriques», (Palma 1899); «Col·lecció de poesies castellanques», amb un pròleg del P. Restitut del Valle Ruiz Agustí; «Tradicions i fantasies», (Barcelona 1903); «Llegendes populars», que fineixen amb la que porta per títol «La deixa del geni grec»; «Horacianes», (Palma 1903); «Poesies», (Palma 1907); Reproducció molt augmentada de l'obra publicada en 1885; «Visions de Palestina», (Palma 1908), de la qual ja se n'han fetes dues edicions. A aquestes obres cal afegir-hi els opuscles piadosos «Mes de Maig», «Imitació del B. D. J. Cuadrado», «Via-Crucis» en prosa; «Via-Crucis» en vers, i alguns sermons.

Demés, ha escrit els pròlegs de alguns llibres, entre ells, el dels llibres de Déu, de R. Llull; la Conferència sobre la forma poètica, que donà a l'Ateneu Barcelonès, en 1904; el discurs presidencial en els Jocs Florals de Barcelona, en 1906; i els parlaments que va pronunciar des de la presidència dels Jocs Florals de Palma (1907), i de Girona (1908).

Les poesies d'aquest insigne prevere mallorquí s'han traduït en diferents idiomes: a l'alemany, per Fastenrath, en els «Katalanische Trodorie der Gegenwart»; al suec,

moltes d'elles, per Bjorkman; a l'hongarés, per Korosi Albin; i al txec, pel benedictí Bouska.

En el volum «Horacianes», d'admirable serenitat, arriba En Costa i Llobera al grau més alt d'esplendidesa, quant a la forma i intensitat de fons, que va aconseguir la lírica neo-llatina. Així ho afirma Menéndez i Pelayo, en escriure en elogi d'En Costa i Llobera, en el seu «Horacio en España» (vol. 1-33 313): «La inspiració més alta que la musa catalana deu a Horaci és, sens dubte, l'«Oda a Horaci» (primera de les «Horacianes»), tan ràpida i pulcra de forma i tan llatina de pensament, obra d'un jove poeta mallorquí, un dels més veritables rics que jo conec dintre de l'actual generació espanyola. M'atreveixo a dir que ni en Carducci ni en cap altre dels neo-clàssics italians es troba una oda sàfica més pura i engarlandada que aquesta.»

Prenem part en el general sentiment que experimenta tot Catalunya, condolguent-nos fonament per la mort del savi literat, del sublim poeta, de l'exemplar sacerdot qui fou Mossèn Miquel Costa i Llobera. —(A. C. S.).

Del "Poema de les hortes"

Premi XVII Lema: Fragments

I

L'agonia del Maig

Com una misteriosa melodia
d'arpes excelses i remors confoses,
el Maig entona'l plany de sa agonía
sobre son llit de gessamins i roses.

I la cançó geganta que'l vent porta
s'esllangueix, moribunda, entre ses ales,
han emmudit els rossinyols de l'horta
i l'himne al sol comencen les cigales.

Himne de foc que'ls formentars aflama,
ruixant de sang les trèmols roselles,
flama brunzent que per les selves clama,
foragitant dels nius les aus novelles.

Les oliveres d'humiliades testes
dónen al sol ses fulles argentades,
el vent escampa l'or de les ginestes
i's desfullen les roses desmaiades.

Trista remor del reguerol s'exhala,
entre sa escuma'ls madrigals s'han foses
i ja no hi baixen a banyar-s'hi l'ala
les blanques tortres dels quintars frondosos.

Ja en el pinar no hi sonen les esquelles,
qu'han fugit els pastors amb ses remades,
ni aquell remoreig d'or de les abelles
exulta les pomeres desflorades.

Com un llampec la rella al camp fulgura
del bes del sol que les espigues daura,
i el bou, cansat, en mig del camp s'atura
i guaita al cel tràgicament, quan llaura.

I'l bell camí del Màs, d'hombres sonores,
va perdent sa encantada melodia
i ja no canten al lluny les virbadores
que tornaven del camp al morí'l dia.

El Juny arriba i en sa destra branda
la falç, com serp de foc adalerada,
i tot el camp tràgicament s'abranda
i plora'l vent damunt l'herba granada.

Com una misteriosa melodia
d'arpes excelses i remors confoses
el Maig entona'l plany de sa agonía
sobre son llit de gessamins i roses.

Mes al dintell florit d'una cabana
de cara al sol que d'or inonda l'horta,
cantà l'amor triomfant una hortelana
que'l Maig etern en ses entranyes porta.

MOSSÈN ANTÓN NAVARRO.

Cartes íntimes al Sr. Batlle

II

Molt respectable i ben aimat senyor:

Ja en el precedent nombre de EL VILANOVÍ, vaig tenir l'honor de fer l'auto-presentació, així és que m'excusareu que no la torni fer, encara que avui firmi la carta amb el cognom.

Sembla que la primera carta va passar-vos desapercebuda, però com que soc entremaliat i xic tossut, (això no vos ho havia dit encara), res, continuarem el mateix tema i vos donaré més dades per a que pogueu obrar amb més coneixement de causa. Dèiem que diuen que a «La Pena»... no sé si pot dir-se, sap?... però vaja, entre nosaltres, com amics i a cau d'orella, sí que és pot dir; doncs sí, diuen que hi han uns senyors que paguen diàriament *vint-i-dos duros*, per a poguer entretenir en *innoscent*... com ho diré... ¡ah! ja em vé, *innoscent recreo* (segons uns B. L. M. repartits) a punts, dic mal, a *persones recreiables*.

I en dir-vos això, se m'acut que vos que teniu el deure d'esbrinar com a autoritat suprema de la vila, els vers tresors que aquesta enclou, en virtut, ciència, *altruisme*, etc., haurieu de proposar al Magnífic Ajuntament que presidíu, que a tan *altruistes benefactors* els pengin... encara que fós a la Galeria de vilanovins il·lustres. No-res-menys pot fer-se en obsequi seu, més a més

quan fan la penosa tasca d'entretenir als *recreiats*, per espai de dues hores i mitja a la tarda, de les tres a dos quarts de sis, i a la nit de les deu a dos quarts d'una. (Algun dia, però, *els distreuen* fins a quarts de sis del matí, que ja és *distracció*), posant davant dels seus ulls uns paperets blavosos, amb els que deuen fer *jocs*... de mans, exclusivament per als homes; que les espeses i els nens en són exclosos; per a ells no hi ha *recreo*.

Cuideu molt, senyor Batlle, que no se n'enterin de lo dit, alguns empresaris *de cine*; perquè això és fer-los-hi la competència per atraure's més públic i així com ara donen representacions de *pel·lícules* altament immorals i de *pellis* al natural, *algunes de molt grosses*, com la de fa pocs dies, podrien caure en la tentació, per a poguer ensenyar més coses, de no contentar-se en l'exterior superficial i fer obrir en canal a... ja m'enteneu, per a saciar l'afany de veure-hi la bestialitat, i podria haver-hi una alteració d'ordre públic, cosa sempre lamentable com vos mateix confesseu. Amb aquestes coses, no pot pas un hom jugar, ni a les bones ni a les males, que a la millor es canvia el *dau* de la sort i em sembla que amb això, no pot pas fer-s'hi la política d'*estira i arronsa*.

I ara que hi penso, em ve a tom de parlar-vos d'un afer. Tinc la més plena seguretat que seguiu amb viu interès el moviment científic mundial i d'una manera especial al que afecta a la sociologia; però amb tot i això ¿vos voleu... perdoneu-me; anava a dir, ¿vos voleu jugar que... No, diguem-ho d'un altra manera; estic ben cert que no coneixeu la més moderna, científica i elàstica definició de *moral*. No vos encaparrreu, per a respondre que us trencaieu el cap inútilment; ja us la diré, perquè no patiu: «la moral, un senyor Batlle d'una Vila de nova fundació—quan va començar a fer-se—la defineix així: *La moral és una cosa d'estira i arronsa*».

Que? No ho enteneu? Si, home, sí; vol dir una cosa, així com un Espantavelles, o una cosa de goma, uns elàstics o lligacames, és a dir, una cosa per l'istil de la consciència d'un senyor que diu que no creu en *res*, però que *tira la candela* als funerals que dona gust de veure el *garbo* que hi té. (I no confongueu

aquest senyor Batlle amb aquell que vé en tartana i para al «Royal»).

Tot lo dit vos ho resumiré en una paraula màgica; heuse-la aquí: «Estira»... i vos ho explicaré.

Hi ha qui *tira els daus*, hi ha qui *tira...* candeles; hi ha qui *estira* i arronsa, hi ha qui *es-tira* a perdre perquè *hi ha* qui *tira* les cartes, i fa falta un que *estiri* les orelles dels que les *estiren* a *En Jorge* tenint l'obligació d'*estirar-les-hi* com manen les lleis; i si no ho fem aixís, borrem-les; que no devem pas aprofitar-nos-en d'elles únicament quan ens afavoreixen.

Ah! i no creieu que tingui cap malícia ni mala voluntat, an aquests senyors que van al recreo, no; perquè això, voldria dir que no tinc cor o bé que el tinc molt dolent. No, senyor, no. En mig de tot són d'alabar, perquè d'aquesta manera treuen el benestar de l'esposa i fills per a poguer donar a la *Beneficència* dos duros, dels vint-i-dos de l'ala, i els altres vint són per a donar treball als *paletes i manobres* en les obres de la casa; els qui segurament, deuen fer el morter amb calç i... *les llàgrimes* de més de quatre innocentes esposes, i les suors dels qui han sigut *recrejats* i lliurats del pes feixuc de portar les butxaques plenes.

No vull cansar-vos més. Ja parlarem en un altra lletra d'altres cases, i altres afers i també de Lleis.

Maneu al vostre sempre afm.,

QUIQUET FE-DE-RAL.

MUNICIPALS

Sessió del dia 2 del corrent

Va celebrar-se sots la presidència de D. Joan Pujol i assistint-hi els regidors senyors Alba, Giralt, Nolla, Soler Figuerola, Martorell, Sas i Crau.

Es va llegir l'acta de la sessió anterior sobre la qual el senyor Martorell demanà que hi constés la petició que va fer de que s'encenguí un fanal a la Plaça de l'Estació cantonada al carrer de Forn del Vidre.

Es llegiren varies instàncies havent-se discutit la que hi havia sobre les hores de matança a l'Escorxador, havent promogut un petit debat de poca importància.

Es va llegir una comunicació del

Govern Civil desestimant un recurs sobre l'empleo de jardiner municipal, firmat per alguns regidors.

L'Alcalde feu avinent que enguany la fira de juguets s'instal·larà a la Rambla Principal en lloc de la Plaça de la Constitució.

I que és un fet ja el trasllat de l'escola del carrer de Pàdua al Castell de la Geltrú, i que seria convenient que continuï habitant dit Castell el guarda que hi ha actualment.

Donà compte també de la mort de l'esposa del company de Consistori senyor Navarro, demanant que s'acordi aixecar la sessió en senyal de dol, que consti en acta el sentiment del Consistori i es trameti el pèsam a la família.

Notícies Religioses

Parròquia de Sant Antoni Abat

Continúa fent-se tots els dies el Mes de les ànimes durant la missa de set, a intenció dels devots que ho demanin.

— Dimecres, a les vuit, a l'església del Sant Hospital, es diran la missa i exercicis a la Verge de Montserrat per encàrreg de l'Arxiconfraria de dit nom.

— Dijous a la tarda, a l'hora de costum, es farà l'Hora Santa a l'església del Col·legi de la Companyia de Santa Teresa de Jesús.

Parròquia

de l'Immaculada Concepció

Tal com ja s'han anunciat, demà, disabte, a tres quarts de set, començarà el Sant Novenari de les ànimes amb el res del Rosari, exercicis de la Novena i sermó que dirà el Rvnd. P. Antoni Aiguadé, C. M. F., acabant-se amb els planys de les ànimes i absolta general.

A tots els fidels, indistintament, invitem perquè assisteixin a aqueixos pietosos actes, tan profitosos per nostres ànimes i a propòsit per a oferir sufragis a les ànimes del Purgatori.

La propvinenta setmana tindrà lloc a Barcelona, la Setmana Ignasiana, encaminada a donar a conèixer l'obra dels Exercicis de Sant Ignasi i la utilitat pràctica de les Missions Catòliques.

NOVES I COMENTARIS

L'efigie de la Mare de Déu de Montserrat, amb que honorem avui EL VILANOVI, com també els altres gravats, publicats fins ara i plegats amb el nom «L'obra dels Esbarjos», forma part integrant de la «Monografia dels Esbarjos», himne a la cultu-

ra de la joventut obrera vilanovina, suara publicat com *Penyora d'agraïment* als senyors subscriptors que començaren els «Esbarjos» i escaienta invitació per a que els donguin feliç acabament als *vilanovins de naixença i de cor*, i als qui, amb vera satisfacció de Vilanova, conviuen amb nosaltres, i senten fonda simpatia per nostres més estimades institucions, i són merced que coralment agraïm aitals gravats a la Junta d'«Escoles i Esbarjos».

I la lletra explicativa de quiscun d'ells és la mateixa de l'esmentada «Monografia».

I mentres ens plau veure tan ben rebudes dels nostres nombrosos llegidors les notes explicatives de la popular obra; i mentres veiem fan via segura els «Esbarjos», ens serà goig que, als seus temps, amarin de llum i de color les nostres planes les noves del seu creixement, puix es tracta d'una obra tan esperançadora per l'enaltiment cultural de Vilanova.

Ens assabentem que les orgues de l'església dels Josepets i la de Santa Maria de la Geltrú seran aviat objecte d'una notable millora.

No podíem passar per alt dir quelcom del distingit poeta mallorquí Mossèn Costa i Llobera de qui en publiquem en aquest nombre un treball necrològic i que l'excés d'original ens privà de donar-lo oportunament a la publicitat.

Se'ns diu que dintre poc serà enderrocada la caseta de salvament, amb lo qual el Passeig del Carme tindrà una perspectiva més escaienta.

Els bots i materials allà guardats s'instal·laran en un edifici proper en el mateix passeig.

El nostre distingit compatriota i celebrat pintor D. Joaquim Mir ha tingut exposades en el Saló de Venècia unes pintures admirables, qual exposició han tingut el gust de visitar alguns amics nostres vilanovins de pas en un viatge efectuat fa poc per França, Alemanya i Itàlia.

Rebi el senyor Mir una volta més la nostra felicitació.

Ha quedat definitivament oberta la Rambla Samà en el troç des del camí fondo de Sant Gervasi fins a la Sínia de fusta, havent desaparegut per tal motiu la sínia que quedava al costat de la fàbrica Marqués.

Manca encara força feina a fer que amb bona voluntat no costarà molt portar-la a terme i llavors es podrà ja urbanitzar degudament i tindrem un altre bell passeig que ens conduirà a la platja.

Hem de remarcar la notable reforma d'enllumenat a la Plaça de l'Estació. No podem menys que lloar la millora i que mantes vegades des d'aquestes planes ens n'havíem queixat de la fosca que hi havia, que forçosament devia produir un mal efecte als forasters, apart de les molèsties que causava als que venen de la capital.

No obstant, segons opinió de molts vilanovins, que tenen gust i són intel·ligents en materia d'orhat públic, hem de dir que

no ha sigut prou acertada la distribució dels fanals per a la nova il·luminació de la Rambla.

Encara que amb racança, ho havem de confessar ingènuament; que si bé la Rambla serà ben il·luminada, en canvi restaran bastant foscos alguns carrers—quasi tots—dels que van a parar a n'aquell passeig.

No tenim pretensió d'esmenar la plana, sols recullim l'opinió pública.

El propi diumenge els Catecismes parroquials faran una solemne castanyada a l'esplanada dels «Esbarjos», celebrant-se abans una petita festa catequística davant l'imatge de la Verge de Montserrat. L'acte començarà a dos quarts de quatre de la tarda.

En la sessió de l'Ajuntament celebrada la setmana passada, qual ressenya varem suprimir per excés d'original inajornable, es va aprovar la proposició firmada per diferents entitats polítiques i diputats de diferents tendències quals extrems són els següents: 1.er, Demanar al Govern que repatrii les tropes del Marroc deixant allà sols un contingent de 30.000 homes i si pot ésser que sien voluntaris; i 2.^{on}, que si el Govern considera que els firmants de la proposició no són la genuïna representació del poble, que ordeni la formació d'un plebiscit per a que en ell quedi ben palesa aquesta voluntat popular.

Es donà compte d'haver ingressat a la Caixa de Pensions les quantitats recollides per a les germanes Guasch, quals quantitats pugen a 3.000 pessetes.

El senyor Martorell demanà l'arranjament del Jutjat municipal, contestant-li la presidència que la Comissió de Foment té en estudi la reforma de les Cases Consistorials entrant-hi també la del Jutjat.

El senyor Castany s'interessa per a la plantació de moreres a fi de donar el concurs necessari a la producció del cuc de seda, amb la cooperació, si és possible, del Sindicat Agrícola.

Nostre compatriota i dilecte amic, l'il·lustrat farmacèutic primer del Cos de Sanitat Militar, Dr. D. Enric Puig Jofré, en una de les sessions celebrades pel Primer Congrés Nacional d'Higiene i Sanejament de l'Habitació, hi llegí un important discurs sobre el tema: «Influència decisiva de l'higiene de l'habitació, en l'aparició i desenrotll de la Tuberculosis», qual treball ha merescut els elogis de la premsa de la capital i justos aplausos dels que escoltaren l'autoritzada paraula de l'amic Dr. Puig Jofré.

Rebi l'interessat, la nostra felicitació.

La secció d'aficionats del Círcol Catòlic posarà en escena demà, diumenge, a les cinc de la tarda en aquell teatre la comèdia dramàtica anomenada *Llac etern*, acabant-se l'espectacle amb el divertit sainet *Boigs fan bitlles*.

La taquilla del teatre estarà oberta de onze a una del matí del diumenge i una hora abans de començar l'espectacle.

A causa del dol de l'Excm. Marqués de Ferrer Vidal per la mort del seu germà don Joan, s'ha ajornat la conferència que nostre excel·lent patrici tenia que donar el pròxim dissabte, dia 11 del corrent, en el saló d'actes de l'Orfeó Vilanoví, i consegüentment també queden ajornades les obres de reforma que hi havia projectades i que es començaran oportunament.

...

L'esmentada entitat es prepara per a donar un important concert a Sant Boi amb la cooperació de l'Orfeó Samboià, el qual tindrà lloc dintre el present mes i del que en donarem més detalls.

DE SOCIETAT

Es troba a nostra vila la Rda. Mare Teresa Tomàs, Provinciala de les Religioses de la Companyia de Santa Teresa de Jesús, filla de la família Tomàs-Puig de nostra vila.

Que la seva estada entre nosaltres li siga ben falaguera.

Ha sigut nomenat professor auxiliar de l'Escola Elemental del Treball de Barcelona, el jove vis-prefecte de la Congregació Mariana de la vila, En Josep Gumà, fill del distingit Administrador del Banc de Vilanova, D. Sebastià.

Rebi la més coral felicitació.

Ha passat uns quants dies entre nosaltres el notable poeta català i virtuós sacerdot Rvnd. Mossèn Anton Navarro, qui ha tingut la deferència d'entregar-nos unes quantes poesies per a ésser publicades en EL VILANOVI, del seu llibre en premsa, *De l'infinit poema*.

Agraïm la distinció que ens ha fet el distingit amic.

El passat dijous va arribar de Puigcerdà el President de nostre Círcol Catòlic i regidor de l'Ajuntament D. Miquel Ventosa Almirall, on hi ha permanescut prop de dos mesos a causa de la malaltia que ha sofert la seva filla D.ª Montserrat de Rodríguez, qui es troba completament restablerta, de qual bona nova ens alegrem moltíssim.

NECROLÒGIQUES

En la matinada d'ahir, dijous, va morir després d'una llarga malaltia, la virtuosa dama i distingida compatriota, D.ª Manuela Carreras i Gumà, esposa de nostre dilecte amic i regidor D. Francesc Navarro Baltà, havent rebut els Sants Sagraments.

No hem de dir gaires mots per a posar de relleu les virtuts de la finada, puix era ben coneguda de tothom per la seva pietat arrelada, palesament manifestada arreu en actes públics de fe catòlica; per la seva bondat de cor també manifestada entre les seves amistats; per l'exemplaritat en quan a esposa i mare. Bé la poden plorar el seu aïmat espós, els seus fills i tota la seva família, car d'ella en prengueren bell exemple en tot lo bo que es pot desitjar d'una persona com la senyora D.ª Manuela Carreras.

La prova més palesa de l'afecte que li tenien els vilanovins s'ha demostrat en els actes d'enterrament i funerals celebrats a l'església de l'Immaculada qual temple no ha pogut contenir tota la concurrència de senyores i cavallers que hi han assistit.

Aquell temple s'ha vist materialment atapeït de persones de totes les classes socials i representacions de entitats catòliques de les que la finada n'era coooperadora.

El dol era presidit pel senyor Rector de l'Immaculada i pel senyor Alcalde, havent assistit un gros nombre d'individus del Sometent de qual Institució el Sr. Navarro n'és el seu Cabo de Districte. Hi havia també varis regidors de totes les fraccions polítiques i bona representació de obrers de la fàbrica de gèneres de punt que té el nostre distingit amic, com també representació de fàbriques, indústries i entitats.

Rebi nostre bon amic D. Francisco Navarro, fills i demés família l'expressió de nostre condol per tan dolorosa pèrdua, mentres els hi desitjem la consegüent resignació cristiana, i per la nostra part no hi mancaran els precés fervorosos per a l'etern descans de tan distingida compatriota, exemplar esposa i mare. — R. I. P.

Imp. Social: Santa Madrona, 21: Vilanova i Geltrú

Sta. Madrona, 21 Impremta Social Vilanova i Geltrú

Impressions artístiques per a la indústria i el comerç. Reproducció de gravats antics. Especialitat en targetes de participació de casament i bateig.

Aquesta casa s'encarrega de l'enquadernació de tota mena de llibres, econòmica i a tot luxe, als mateixos preus que a la capital